

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

TIDNING FÖR TRÄDGÅRDSODLARE.

Redigerad af Erik Lindgren och Georg Löwegren.

N° 7.

Juli 1870.

9:de årg.

Af denna tidning, som uteslutande sysselsätter sig med till trädgårdsodlingen hörande ämnen, utkommer ett nummer i hvarje månad. — Prenumerationspriset är för helt år, såväl å postkontoren och i bokhandeln, som hos redaktionen, två riksdaler riksmünt. — Bref till tidningen adresseras: *Tidning för trädgårdsodlare, Stockholm.*

Odling af fruktträd i krukor.

Efter Tidskrift for Havevæsen.

Då det är af vigt att träden erhålla rikligt med smårötter på den minsta möjliga plats, kan en flera gånger upprepad omplantering dels före, dels efter förädlingen anses vara alldeles nödvändig och böra rötterna vid hvarje omplantering skäras temligen starkt tillbaka. Tredje året efter omplanteringen inplanteras de unga träden i så små krukor som möjligt; jag använder således i allmänhet blott 7 å 8 tums krukor. Jorden, som användes, består af $\frac{1}{2}$ löfjord, $\frac{1}{4}$ markjord, $\frac{1}{4}$ ljungjord samt ett godt underlag af krukskärf täckt med mossa för att bereda ett godt vattenaflopp. Träden öfvervintras i en ljus, men icke fullkomligt frostfri lokal, hvarest det vid det ringaste mildväder luftas rikligt; under vintern förses träden någorlunda sparsamt med vatten.

I början af april utflyttas krukorna i det fria *) på en lugn, skyddad plats, och då nattfrost befaras, spännas bastmattor öfver träden. Krukorna nedgrävas icke i jorden, utan uppställas på passande afstånd i en omkring 10 tum hög bänklåda, hvari bottnen utgöres af omkring $\frac{1}{2}$ aln djupt hopstött skarpt grus; mellanrummen mellan krukorna fyllas med tång **) och krukorna beläggas ofvanpå jorden med mossa. Under sommaren sker vattningen rikligt, så ofta det är af nöden. Både före och efter blomningen öfverspritas träden ett par gånger i veckan med vatten. Efter midsommar vattnas träden hvar 14:de dag med utspädd gödselvatten; detta sker dock icke med de träd som visa för kraftig växt.

I början af juli efterses träden med beskärning; alla öfverflödiga skott inskäras på 1 öga, likasom också afnyppning af topparne på åtskilliga skott användes för att gifva träden en regelmessig form. De skott som framkomma i toppen af grenarne lemnas orörda.

Hvartannat eller hvart tredje år omplanteras träden i litet större krukor, eller, såvida de visa temligen kraftig växt, borttages blott det öfre jordlagret i krukans och ersättes med ny jord. De träd jag hittills odlat äro små kronträd med omkring $1\frac{1}{2}$ fots höga stammar.

Vid vårbeskärningen i mars följes i allmänhet samma regler som eljest gälla för beskärning af fruktträd; dock undvikes gerna att skära för kort, för att icke frambringa alltför långa och veka skott. Vid särdeles kraftig växt hållas träden vanligen i ordning genom sommarbeskärning och afnyppning af spetsarne på skotten.

Det torde kunna antagas att 12 å 16 år är det längsta som träden kunna underhållas i krukor; efter denna tid kunna de utsättas på kalljord, hvarest de ännu i åtskilliga år kunna bära frukt.

Den fruktmängd som låter frambringa sig i krukor är naturligtvis icke stor, men ett »frukt-orangeri» på 20 å 30 krukor upptager icke heller stor plats, och är dock i stånd att förskaffa trädgårdsvännen mycken glädje med ringa besvär och föga kostnad. Dylika småträd bära dessutom vida bättre frukter än fristående af samma slag och kunna långt bättre skyddas både mot dålig väderlek och insekter, hvarför i det hela taget denna kultur förtjenar att särdeles rekommenderas för trädgårdsvänner, som ega utrymme för några dylika träd. G. F. N.

*) Hos oss torde det vara säkrast att icke utflytta träden förr än vid slutet af april. E. L.

**) Mossa bör och härtill kunna användas i brist på tång. E. L.

Urval af träd och buskar för fritt land.

(Forts. fr. n:r 5.)

Artemisia, L. — *A. Abrotanum, L.*, åbrodd. Södra Eur., mindre Asien, Kina, 2—3 fot hög. Allmänt bekant, vällyktande halfbuske. — *A. Abrot. Tobolski*, troligen en afart af föreg., blir betydligt högre.

Berberis, L., surtörne. — *B. buxifolia, Lam.*

(*B. dulcis, Sw.* (hort?), Kili, Patagonien etc. Omkring 2 fot hög, ständigt grön med fint, vackert myrtenlikt löfverk och teml. stora, blåbärslika, välsmakande frukter. Är något öm, men under en lätt betäckning af granris uthärdar den temligen väl å K. Landtbruksakademiens experi-

M. M. Svensson

mentalfält vid Stockholm. — *B. canadensis*, Mill., Kanada, 3—6 fot hög. Är temligen lik vår vilda berberisbuske, men har lägre växt. — *B. empetrifolia*, Lam., Patagonien. En låg n. krypande, ständigt grön buske med helt små blad och teml. stora gula, blommor. Har å Landtbruksakademiens experimentalfält visat sig fullt hårdig. Torde lämpligast användas i s. k. fjellpartier. — *B. microphylla serrata*, hort. En utmärkt vacker, finbladig buske, som af Kock anses såsom varietet af *B. canadensis*. Visat sig fullt hårdig å Landtbruksakademiens experimentalfält, men är ännu sällsynt och temligen dyr. — *B. vulgaris*, L. vanlig berberis, Sverige, 6—10 fot hög. De vackraste varieteterna äro *fol. atropurp.*, blodberberis med blodröda löf och *fol. marg. aurea*, med gulkantade löf.

Betula, L., björk. — *B. exelsa*, Willd., norra Am. 80—100 fot. Snabbväxande, vackert, fullt hårdigt träd. Håller till godo med all, äfven dålig jordmån. — *B. odorata*, Bechst. (*B. alba*, L.), Sverige, å fuktiga platser, 60—80 fot hög. — *B. verrucosa*, Ehrh., Sverige å torra platser, 60—80 fot. Ornäsbjörken, *B. v. laciniata*, med stora, vackra, djupt flikade blad är en varietet här af. Detta är ett utmärkt vackert prydnadsträd, men svårigheten att fortplanta detsamma, hvorigenom det håller sig dyrt, lägger hinder i vägen för dess allmännare planterande. Björken är ett vackert, snabbväxt träd, som håller till godo med mager och dålig jordmån och förtjenar plats äfven i parkanläggningarna. På styf lerjord och fuktigare platser väljes *B. odorata* och på torrare *B. verrucosa*. I vanlig odlad eller odlingsbar jord trifvas de här nämnda björkarterna jemte hvarandra på samma plats.

Buxus, L., buxbom. — *B. sempervirens*, L., södra Eur. etc., låg, ständigt grön buske med myrtenlikt löf. Fordrar i mellersta Sverige skyddadt läge och begagnas företrädesvis till låga häckar eller s. k. infattningar.

Caragana, Lam., ärtbuske. — *C. Altagana*, Poir. (*C. microphylla*, Lam.), Daurien, i sandig jordmån, 4—6 fot hög. En vacker, hårdig art, liknande följande, men är till alla delar mindre, och har ett finare utseende. Trifves i hvarje ej för fuktig jordmån, äfven i torr, mager sand. — *C. arborescens*, Lam., sibiriskt ärtträd, Sibirien, Kina, blir 10—15 fot hög. En bland våra bästa, större buskväxter. Växer fort, är ytterst hårdig och förtjenar att allmänt planteras. Få träd- eller buskarter bilda så ypperliga häckar, som denne, och den förtjenar således äfven i detta afseende den största uppmärksamhet. Är alldeles icke nogräknad på jordmån, utan trifves både på styf lerjord och lätt sand, men fördrager dock icke sankt belägen eller starkt nygödslad jord. *C. arb. pendula*, är en vacker varietet med hängande grenar. — *C. Chamlaqu*, Lam., norra Kina, 3—6 fot hög, en vacker art som under en följd af år fullkomligt uthärdat vintrarne å experimentalfältet, men torde dock visa sig öm

längre i norr. — *C. grandiflora*, DC., Georgien, Iberien, Kaukasus etc., 3—6 fot hög. En utmärkt vacker, hårdig art, med stora guldgula blommor. — *C. pygmaea*, DC., Sibirien 2—3 fot. En finbladig, hårdig, ganska vacker art. Ympad på stammar af *C. arborescens* bildar denna art små vackra hängträd. Förekommer ofta under namn af *Caragana gracilis* och *C. arenaria*. — *C. spinosa*, DC., Sibirien, 3—6 fot. Vacker, men har en och annan gång å experimentalfältet toppfrusit och torde icke komma att visa sig hårdig längre i norr.

Flera arter finnas, men de här nämnda anses vara de bästa. För torra, magra och sandiga platser äro alla hithörande arter ovärderliga.

Carpinus, L., avenbok, vitbok. — *C. Betulus*, L., södra Sverige, 40—60 fot högt träd. Ett vackert, ehuru ganska långsamt växande mindre träd. Fordrar, för att uppnå någon storlek, kraftig, ej för torr, lerhaltig jord. Fördrager temligen väl skugga i ungdomen och synes till och med trifvas bättre i tätt bestånd än fristående. Bildar starka och varaktiga häckar.

Ceanothus, L. — *C. americanus*, L., norra Am., 2—3 fot hög. En vacker, tätgrenig buske med vackra hvita blommor. Passar dock endast för de sydligare delarne af vårt land. Fordrar varm jordmån, skyddadt läge och täckning under vintern med granris.

Celastrus, L. — *C. scandens*, L., norra Am., rankväxt som uppnår omkring 10—15 fots höjd. Uppgifves i utländska arbeten såsom snabbväxande, hvilket å experimentalfältet åter icke visat sig vara fallet, enär den på 8 år icke hunnit uppnå större höjd än 4 å 5 fot. Den visar sig äfven något öm. Kan således icke rekommenderas för allmännare plantering.

Clematis, L., skogsrefva. — *C. Flammula*, L. (*C. fragrans*, Ten.), södra Europa, klängväxt som under gynnsamma förhållanden uppnår 10—15 fot, men torde i allmänhet icke uppnå större höjd än 6 fot. Har hvita, välluktande blommor. — *C. virginiana*, L., norra Amerika, rankväxt som uppnår från 10 möjligen ända till 30 fots höjd. Har hvita, välluktande blommor, snabbväxt och förtjenar att rekommenderas. — *C. Vitalba*, L., mell. Europa, 15—30 fot. En snabbväxande, vacker art med hvita, välluktande blommor. Förtjenar mycken uppmärksamhet. — *C. Viticella*, L., södra Europa, 15—20—30 fot. En bland de praktfullaste rankväxter, med stora, vackra blå eller purpuröda blommor. Förtjenar plats i hvarje trädgård.

Hela detta släkte är vackert och förtjent af uppmärksamhet. För våra förhållanden torde de här nämnda befinnas vara bland de bästa. Svårigheten att från utländska trädskolor erhålla de rätta sorterna har gjort, att vi rörande åtskilliga af de öfriga till släktet hörande, temligen talrika arterna och varieteterna icke varit i stånd att komma till visshet om hvilka äro fullt lämpliga för oss eller icke. Fordra lös, näringsrik jord.

Colutea, *L.*, blåbuske. — *C. arborescens*, *L.*, södra och mell. Eur., 3—6 fot. En vacker buske med gula blommor. Odlas helst på torr och mager jord, emedan den på styfvare och fetare jordmån växer alltför frodigt och till följe deraf affryser under vintrarne. — *C. cruenta*, *Willd.*, (*C. orientalis*, *Lam.*), södra och mell. Europa, 3—6 fot hög, vacker buske med gulröda blommor. Har vackrare blommor, men visar sig något mera öm än föreg.; har samma fordringar i afseende på jordmån.

Passa endast för södra och mellersta delen af landet.

Cornus, *L.* — *C. alba*, *L.*, (*C. stolonifera*, *Max.*) Sibirien, Kanada, 8—10 fot hög, praktfull buske med högröda, lysande grenar, hvarigenom den är en utmärkt prydnad äfven om vintern. — *C. mascula*, *R. & S.* (*C. mas*, *L.*), kornelkörs, mell. och södra Europa, 10—15 fot hög. Blommorna gula, framkomma före löfven. Lämplig endast för södra och mellersta Sverige. — *C. sanguinea*, *L.*, Sverige, på Kinnekulle etc., 6—10 fot hög, vacker buske. *C. sibirica*, *hort.*, härstammar troligen från Sibirien, anses äfven såsom varietet af *C. alba*; busken fortplantar sig dock enl. vår

erfarenhet konstant genom frö. Har de vackraste mest lysande högröda grenar af alla i hela släktet.

Dessa äro de vackraste arterna af detta släkte (*C. mascula* har upptagits för dess tidiga blomning), men äfven alla de öfriga, näml. *C. alternifolia*, *C. circinata*, *C. paniculata*, (*candidissima*), *C. sericea*, *C. stricta* m. fl. äro prydliga buskar.

De till detta släkte hörande buskar äro föga kinkiga på jordmån; i bördig jordmån växa de naturligtvis frodigare och blifva vackrare än i dålig.

Coronilla, *L.* — *C. Emerus*, *L.*, Sverige, på Öland och Gotland, 1—2 fot hög buske med gula blommor. Passar endast för södra och mell. Sverige. Fordrar varmt skyddadt läge och helst något kalkhaltig jord.

Corylus, *L.*, hassel. — *C. Avellana*, *L.*, Sverige, 10—15 fot, allmänt bekant. Varieteter häraf äro *C. Avell. atropurp.* (kallas äfven *C. tubulosa atropurp.*) blodhassel med blodröda löf, samt *C. Avell. laciniata*, fikbladig hassel, med parfifikigt inskurna blad.

Hasseln trifves i all bördig jordmån, fördrager skugga bättre än flertalet andra buskväxter och kan därför med fördel användas att plantera under större ekar o. d. träd. Är äfven lämplig till skyddshäckar. (Forts.)

Öfversigt af nyheterna i växt- och fröhandeln.

(Slut fr. nr 5.)

Denna jord innehåller oftast en ofantlig myckenhet frö, rhizomer och små rotknölar, så att, om den fylles i lådor eller krukor och dessa hållas fuktiga och varma, snart en mängd planter uppkomma, bland hvilka man tillvaratager allt som ser något ovanligt ut. På detta sätt har mången värdefull växt blifvit förflyttad till Europa och ofvannämnda hallonsort har nyligen uppkommit ur den jord som medföljde en del från Molukkerna till van Houttes etablissement i Gent (Belgien) sända växter. Enligt van Houtte skall denna så långt ifrån komma hallonsort såväl till utseende som smak likna vårt vanliga hallon. Den odlas för närvarande i varmt växthus och mognar då sina frukter midt i vintern. Det är ännu för tidigt att om denna intressanta växt gifva något bestämdt omdöme. Troligtvis blifva åtskilliga befruktningsförsök med andra sorter gjorda och det är möjligt att man då lyckas erhålla sorter, hvilka bättre än de nu kända passa till odling i krukor och drifning.

Sanchezia nobilis fol. var. En praktfull, örtartad och föga grenig växt, hörande till familjen Acanthaceæ och härstammande från Ecuador. Bladen äro 3 å 9 tum långa, ganska breda, aflångt äggrunda, mörkgröna med på tvären gående breda band af klar gul färg. Blommorna äro rörlika, gula och sitta mellan vackert karmosinröda blomskärmar. Denna nya växt är en verklig prydnad för hvarje varmhus och kan ej nog rekommenderas. Kostar i Göteborg 2, 5 å 10 rdr allt efter exemplarens storlek och ålder.

Sanchezia nobilis var. *glaucophylla*. En varie-

tet med blågröna blad, men för öfrigt alldeles lik föregående.

Scabiosa atropurp. nana fl. pl. Dessa nya varieteter af den bekanta enkeblomman förekomma i åtskilliga färger och äro särdeles användbara till plantering på blomstergrupper och rabatter. Frö fås i hvarje väl sorterad fröhandel.

Schizostylus coccineus. En visserligen ej längre ny, men ännu hos oss föga känd växt af svärdslijornas familj (Irideæ), nära beslägtad med gladiolus. Dess vackra, temmeligen stora, mörkröda blommor framkomma i november och december månader, eller på en tid då hvarje äfven så liten blomma är särdeles välkommen. Vi kunna så mycket mera rekommendera denna vackra växt, som dess skötsel ej är förbunden med några svårigheter och den blomstrar tacksamt äfven i vanliga boningsrum. En kruka, innehållande flera lökar, kostar i Göteborg 1 rdr.

Scutellaria Mociniana. Ehuru denna växt varit länge känd af botanister, har den dock ej funnits lefvande i Europa eller varit tillgänglig i handeln förr än nu. På den stora blomsterutställning, som förlidet år egde rum i Hamburg, var den talrikt för handen och väckte med rätta mycket uppseende. Växten trifves väl i hvarje med fuktig luft försedt varmhus och utvecklar lätt sina talrika, långa, rörformiga blommor, hvilka till färgen äro högröda. Denna präktiga växt växer på fuktiga och skuggrika ställen vid Costa Rica, 5 å 6,000 fot öfver hafvet. Unga plantor kosta i Göteborg 2 rdr 50 öre.

Solanum Fontanesianum. En intressant ett-

årig art, som endast uppnår 3 å 4 fots höjd. Hela växten är beklädd med stjernlikt ludd, hvilket gifver den ett grågrönt utseende. *S. reclinatam* blir omkring 2 å 3 fot hög, med 4 å 6 tum långa, stundom hela, stundom flikiga blad, vackra blå blommor och grönaktigt gula, ätbara bär af plommons storlek. Hemland: Peru.

Lik många andra arter af detta rika och intressanta släkte kunna äfven dessa tvänne med fördel användas i bladväxtgrupper på fritt land. De fortplantas genom sticklingar och frö samt öfvervintras i tempererad växthus.

Spiræa pulmata. Att döma efter afbildningar är denna *Spiræa* otvifvelaktigt den aldra vackraste af alla hittills kända sorter. Den har nyligen förts till Europa från Japan, hvarest den allmänt odlas i trädgårdar och anses för en af de vackraste der förekommande blomsterbuskar. Blommorna äro mörkt purpurröda och sitta förenade i stora flockar. Kostar i Leipzig omkring 6 rdr 50 öre, men torde snart blifva billigare.

Tapeinotes Carolinae. En Gesneriaceæ med hvita blommor, något liknande *Gloxinians*, men på långt när ej så vackra. Ehuru denna växt blifvit mycket utskriken och varit i handeln till högt pris, kunna vi för vår del icke till-

döma den något värde som blomsterväxt. Den upptäcktes för några år sedan af Erkehertig Ferdinand Maximilian af Österrike i provinsen Porto Seguro i Brasilien.

Tapina variegata. Äfvenledes en Gesneriaceæ, men af mera värde än föregående. Bladen prydas af hvita och kopparfärgade strimor och blommorna äro vackert karmosinröda. Växten kan behandlas som *Achimenes* och trives väl i hvarje varnhus. Kostar i Göteborg 1 rdr.

Tacsonia Buchanani. En slingerväxt från Panama, hvilken, liksom de öfriga till släktet hörande arter, utmärker sig för vackra blommor. Hos ifrågavarande art äro blommorna skarlkansröda och framkomma i talrik mängd. Hör till samma familj som passionsblomman (*Passiflora*) och kan behandlas som denna.

Viola cornuta och *V. pedata*. Tvenne i norra Amerika förekommande arter, som för deras nätta utseende och villighet att blomma förtjena användas i både små och stora blomsterträdgårdar. Begge arterna äro fleråriga lågväxta och tåla vintern på kalljord, endast de få en svag betäckning mot barfrost. De passa förträffligt till infattningar och utveckla sina blå blommor till långt fram på hösten. *Georg Löwegren*.

Svenska Trädgårdsföreningens fruktutställning hösten 1869.

(Ur Sv. Trädgårdsföreningens tidskrift).

Till den redogörelse för Föreningens utställning förliden höst, som är införd i nr 5 af För. tidskrift för sistförflutne år, bifogas härmed förteckning öfver de viktigaste fruktsorter, som till densamma voro inlemnade, hvarvid vi få upplysning att detta uppdrag anförtroddes åt undert., sedan hr doktor O. Eneroth, som inom vårt land är i detta ämne den mest bevandrade, och som vid flera föregående utställningar granskat de insända fruktsamlingarna, förklarar sig vara af sjuklighet förhindrad att härmed taga befattning.

Innan vi öfvergå till sjelfva saken, tillåta vi oss påpeka det i rätt många fall vanskliga företaget att söka bestämma namnet på en frukt-sort efter de få, stundom illa utbildade, frukter, som till utställningar inlemnas. De viktiga känemärken, som man till ledning härvid har att söka uti trädens växtsätt, bladens form, blommornas storlek och färg, årsskottens beskaffenhet m. m., måste man vid en fruktutställning helt och hållet undvara. På fruktens smak och hållbarhet inverka åtskilliga menliga förhållanden, såsom dess utsättande för ljus, luftdrag och omvexlande temperatur i utställningslokalen, otjenligt packningsämne under transporten o. s. v. Endast de mera allmänt förekommande och mest karakteristiska sorterna kunna äfven af ofullständigt utvecklade frukter med full säkerhet namngifvas. En ytterligare omständighet värd att beaktas, synnerligast af de i pomologien föga förfarne, hvilka ofta synas förutsätta att fackmannen skall med ungefärligen samma lätthet kun-

na bestämma namnet på en honom förelagd frukt, som botanisten bör kunna upplysning om namnet på en vild växtart från ett land, med hvars flora han gjort sig förtrogen, är, att i våra trädgårdar förekommer ett rätt betydligt antal frukt-sorter, hvilka der uppstått af kärnor eller, om ock förädlade, ej ännu erhållit bestämdt pomologiskt namn, och hvilka således ej kunna namngifvas *).

Likaledes gifves det varieteter, hvilkas öfverensstämmelse med utländska pomologiskt bestämda man först efter mångåriga och noggranna iakttagelser kan bestämma, i följd af det förändrade utseende och de skiljaktiga egenskaper, som våra klimatförhållanden efter längre tids odling föranleda.

Vi ha ansett oss böra förutskicka dessa anmärkningar, på det att de personer, som till Föreningens utställningar insända fruktsamlingar, och önska få dessa pomologiskt granskade, må göras uppmärksamma på de svårigheter, som möta, att gå deras önsknings till mötes och på samma gång lemna tillförlitlig redogörelse för hvilka sorter, som äro värda allmännare odling.

Dels för att ej inkräkta för mycket på utrymmet och dels emedan ett uppräknande af ett större antal ungefärligen jemngöda sorter ej skul-

*) Hr doktor Eneroth har, som bekant, i sitt värdefulla arbete »Svensk Pomologi» gjort en god början att med ledning af flerårig erfarenhet om hvarje sort, namngifva och på ölligt sätt beskrifva en del af de utmärktaste svenska fruktsorterna eller sådana, hvilkas identitet med utländska ej ännu kunnat utrönas.

le lända till synnerlig nytta, ha vi ansett oss ej böra här omnämna andra fruktsorter än sådana, som äro eller synas vara förtjenta att allmänare planteras eller ytterligare försökas. — Till de personer, som insändt frukter i väl utbildade exemplar och i tillräckligt antal samt numererade eller namngifna, öfversändas särskildt uppgifter å dessas pomologiska namn, för så vidt desamma kunnat utrönas.

Då största delen egentlig vinterfrukt först långt fram på vintern erhåller sin fulla utveckling och mognad, har efterföljande redogörelse först nu (medlet af februari) kunnat afgifvas.

Hörningsholms fruktsamling, som tillerkändes ett af de tvänne första prisen, utgjordes af 35 vinteräpplesorter i särdeles vackra och väl utbildade exemplar samt af 31 sorter päron likaledes af utmärkt beskaffenhet. Alla frukterna voro med berömvärd omsorg etiketterade eller försedda med nummer samt med uppgifter om hållbarhet, beskaffenheten af träden, af hvilka de skördats o. dyl. De flesta hade vuxit på unga eller medelålders träd. Utmärktast bland äpplesorterna voro: *spanskt renettäpple* (Kalmar glasäpple) en fruktsort, som för sin fina smak, hållbarhet och vackra utseende förtjenar att framför en mängd andra sorter framhållas såsom förtjent af allmän odling; *Reinette d'Orléans* (guldenrenett); *Böhmiskt rosenäpple**, en liten, men synnerligen täck och rätt finsmakande sort; *jungfruäpple*, (ej den i »Svensk Pomologi» under samma namn beskrifna) möjligen Tysklands »Jungfernschönschen», en af de vackraste och smakligaste af alla till denna utställning inlemnade sorter och hållbar ända till våren; *lökäpple*; *Limon-renett* (under namn af Loans Parmän), vuxet på s. k. profräd; exemplaret litet, men vackert och af utmärkt beskaffenhet; *Northern Greening*; *rödt dufäpple*; *Danzigs kantäpple*; *Engelskt kungsäpple* (Illustr. Handb. der Obstkunde N:o 275); *melonäpple*; *gudaäpplet* eller *Dominisca* (Illustr. Handb. der Obstkunde N:o 304) en hållbar, utmärktare hushållsfrukt; *Hawthornden*, likaledes en bördig, ypperlig hushållsfrukt; *ärsäpple*, ett af de längst hållbara af alla äpplesorter; *Hörningsholms äpple* (Eneroth) samt *röd vintercallvill*. — Af päronsorterna syntes följande vara de förnämsta: *Amanlis* (Beurré d'Amanlis), särdeles utmärkt; *Greenna päron*; *Lundströms Bonchretien*; *Bezu de la Motte*; *Nelis*, ett af de få vinterpäron, som äfven efter en så ogynsam väderlek som sitsförflutne sommars synes blifva rätt godt ännu i mellersta Sverige; är ätbart i december och januari; *baronpäron* (Illustr. Handb. der Obstk. N:o 256), ett ända till våren hållbart vinterpäron, värdt att allmänare försökas. De insända frukterna af sistnämnda varietet voro

i likhet med de flesta öfriga i följd af den kyliga eftersommaren och hösten ej väl utbildade, och i några fall voro dessa nästan oigenkänliga, såsom t. ex. af den utomlands högt prisade *herzoginnan* (Duchesse d'Angoulême).

Hr *Björns* samling, som, jemte vackra ex. af pomeranspäron (Tysk. müs kirte Pomeranzenbirn), *Fulleröparon*, *röd vintercallvill*, samt några andra goda allmänt kända äpple- och päronsorter, hufvudsakligen utgjordes af ett rätt betydligt antal kärnfruktsorter af både äpple och päron, alla uppdragna af utställaren och af hvilka en betydlig del var förstlingsfrukt, tillerkändes likaledes ett första pris. Om än, med några få undantag, dessa nya sorter ej voro af sådan adelhet, att de förtjena namngifvas och förökas, utgjorde de likväl ett talande bevis på att man genom sådd af kärnor efter goda frukter rätt ofta erhåller åtminstone för hushållet användbara sorter. En af de utställda nya päronvarieteterna, en tidig höstfrukt, ådrog sig rätt stor uppmärksamhet och syntes jemngod med de bästa samtidigt mognande. Om deras bördighet och öfriga egenskaper saknas ännu erfarenhet.

Från *Beckaskog* hade insändts 32 vinteräpplesorter, hvilka, hvad utbildning och värde i allmänhet beträffar, måhända voro de utmärktaste vid utställningen. Önskligt hade det varit, att frukterna blifvit med mera omsorg etiketterade, d. v. s. försedda antingen med nummer eller med något slags lokalnamm. En del saknade bådadera och några skiljda sorter förekommo under samma benämning. Vi tillåta oss denna anmärkning, hufvudsakligen för att göra insändare uppmärksamma på nödvändigheten att alltid åsätta nummer å hvarje sort, hvars namn är obekant, då det annars ej utan mycket besvär blir möjligt att underrätta utställaren om namnet på en för honom okänd sort och, i händelse man önskar beställa ympqvistar af en dylik sort, finner man sig, i brist på särskiljande benämning eller nummer, urständsat härtill, och några af fruktutställningarnas hufvudsyften gå sålunda förlorade. De till smak och utseende utmärktaste i denna samling voro: *Spanskt Renettäpple*; *Blenheims renett* (insänd under namn af guldpopping), en synnerligast i England allmänt odlad och högt värderad sort; de insända trenne frukterna voro af den fullkomligaste utbildning; den synes åtminstone för södra Sverige vara en sort af stort värde och förtjena allmänt odlas såsom desertäpple af första rangen; *hvit vintercallvill* samt *Pariser Rambour Renett*, lika stora och vackra som man får se dessa varieteter i Paris, der de vintertiden allmänt förekomma som desertfrukter; *Gravensteiner*; *Luikenäpple* (under namn af jernäpple), en i Würtemberg ofta odlad rödstrimmig sort, som der prisas för sjelfva trädets kraftiga växtlighet och ovanliga bördighet; *vinter citronäpple* (kallad renett); *röd höstcallvill*; *Brühler Kurzstiel* (benämnd

*) Öfverensstämmar teml. noga med den i »Illustrirtes Handbuch der Obstkunde» under namn af Bömischer Rosenapfel beskrifna sort, utom i afseende på mognadstiden. Den uppgifves der vara sommarfrukt. Exemplaren från Hörningsholm voro ännu i början af februari i ypperligt skick.

vinter lökapple); *grå venette*, temligen väl mogen och nära jemngod med de frukter af denna sort, som från Frankrike hit införas.

Samlingen från *hr C. F. Liepe* i Göteborg var den på sorter rikhaltigaste af alla. Den innehöll 26 sorter äpplen samt 58 sorter päron, till största delen, såvidt vi kunnat finna, med riktiga namn samt mer än någon annan vittnande om ett efterföljansvärdt bemödande att söka utröna främmande fruktsorters lämplighet för vårt klimat. Samlingen utgjordes nämligen nästan utslutande af tyska, franska och engelska sorter. Med förbigående af de allmänt kända, syntes bland äppleslagen följande böra ställas i främsta rummet: *Evagil Peppin* (förekom äfven i samlingen under benämningen *Early Peppin*); *Callvill Garibaldi*; *Danzigs äpple*; *Reinette d'Orléans*, utmärkt vacker; *Carméliter Reinette*; samt *Kaniker*, en sedan äldre tider i vissa delar af Sverge odlad god tidig vinterfrukt. — I den rikhaltiga päronsamlingen utmärkte sig framför andra: *Pius IX*, stor, vacker sort, mognande i oktober—november; *Muscat d'Allemagne*, som lofvade att kunna blifva för oss ett godt vinterpäron, hvarpå vår Pomona ännu är fattig; *Diel* (*Beurré Diel*) i rätt väl utbildade exemplar; den

na sort, hvars förträfflighet åtminstone i Tyskland föranledde den berömda pomologen Liegel att yttra: »Den som blott har plats för ett träd i sin trädgård, bör plantera en telning af denna fruktsort»; *Passe Colmar musquée*; *Gloü morceau*; *Conseiller de la cour*, stor, vacker och läcker frukt, hållbar till december; *Louise bonne d'Avanches*; *Blumenbach's* päron (*Soldat Laboureur*); *Coloma's* höst smörpäron, förträfflig bords- och hushållsfrukt för oktober och november; *Gresilier* (*Seigneur*, *Esperens*), god höstfrukt; *Verte longue d'Angers* (Tysk. Grüne, lange Herbstbirne) vuxne på spaliertäd, ädel bordsfrukt för oktober—november månad. Af den nya sorten *Triomphe de Jodoigne* voro några stora vackra frukter utställda, ätbara i november—december; *Beurré de Rance* (*Späte Hardenpont*) i väl utbildadt skick, håller sig ända till våren; *Doyenné de Comice*, en temligen ny sort, frukten medelstor af ovanligt fin smak; *Beurré Clairgeau*; *Napoleon*, en af de för vårt klimat bästa päronsorterna, mognade fram på vintern; *Beurré d'Albret*, en stor förträfflig sort; *Triomphe de Lauvain*, *Jaminette* (under namn af *Bergamotte d'hiver*) sent mognande, förnämligast af värde såsom hushållsfrukt samt *Honneur d'Artois*. (Forts.)

Minneslista för trädgårdsodlare i juli månad 1870.

Plantor af *blåkål* och *kålrötter* kunna ännu med fördel utsättas i första dagarna af månaden. *Stockros-* och *nejlikeplantorna* utsättas nu på sängar och torde dervid särskildt böra erinras om, att till stockrosplantorna väljes en lös, mera mager än fet jordmån med torrt läge, så framt de skola kunna med säkerhet öfverleva vintern på kalljord.

I början af månaden sås rättikor afsedda för vinterbehofvet och hafva vi till detta ändamål funnit den *svarta, runda rättikan* vara den bästa. Vid nämnde tid sås äfven *endivien*, *märkiska* och *teltowska rofvor*. — I krukor sås frön af *cinerarier*, *calceolarier* och *reseda* för öfvervintering.

Kupning af *kål*, *potatis* o. s. v. företages så snart plantorna uppnått den storlek, att kupningen beqvämt kan verkställas. Af mycken för-

del är att jorden alltid hålles luckrad i ytan emellan de odlade växterna, vare sig det är fråga om mat- eller prydnadsväxter.

Träd och buskar som under sistl. höst eller vår blefvo planterade, måste under torr väderlek fortfarande gifvas 1 à 2 grundliga vattningar i hvarje vecka.

I senare hälften af månaden plägar okuleringstiden, för sådana träd- och busksorter som tidigt afsluta sin växt för året, infalla. Det är naturligt att okuleringen får med hänsyn till sommarens beskaffenhet företagas än något tidigare än något senare under olika år, liksom att den icke med fördel kan verkställas vid samma tid i norra och södra delen af landet. Vi hänvisa därför, för närmare upplysningars vinnande i detta afseende, till Handledning i trädplantering af E. Lindgren.

Kortare uppsatser och notiser.

Tidsskrift för Haveväsen, utgifven i Köbenhavn, har med sistl. april börjat sin femte årgång. Den utkommer med ett ark i stor imperialoctav två gånger i hvarje månad och kostar två riksdaler riksmünt pr kvartal (8 rdr rmt pr år). Prenumeration kan ske å alla postkontor och i alla boklädor. Utom värdefulla artiklar, dels i original dels i öfversättningar, som tidsskriften innehåller, har den på senare tiden börjat att under rubriken: *Bref från Sverige om trädgårdsodling* innehålla skildringar öfver våra trädgårdsodlingsförhållanden, och dessa bref äro i tidsskriften återgifna på svenska språket. Å förhoppning att det möjligen kan intressera någon af våra läsare, införa vi här nedan ett af dessa bref, hvilket har följande lydelse:

Kort öfversigt öfver Sveriges trädgårdslitteratur. Det löfte jag i förra brevet gaf, att yttra några ord om Sveriges trädgårdslitteratur, finner jag nu, då jag står i begrepp att infylla det, vara vanskligare, än jag föreställde mig. Sedan jag framplockat alla svenska trädgårdsskrifter, som finnas i min

ego, visar det sig, att det är en väldigare massa, än man skulle kunnat tro, och likväl har det på långt när icke lyckats mig att samla allt hvad som utkommit, och att anställa forskningar i våra biblioteker, detta tillåter tiden ej. Men då antalet svenska trädgårdsskrifter, som innehafvas af förf., i alla fall visar sig vara teml. stort, tillåter utrymmet icke att ens omnämna alla dessa, hvarjemte redogörelsen i alla hänseenden måste blifva så godt som endast en förteckning.

Den äldsta svenska trädgårdsbok, förf. eger, är tryckt tillsammans med en »Orta Book», författad af Arvid Månson. För språket till denna är dateradt den 10 januari 1628. Dess titel är ordagrannat: »Een Nyy Träggårdz Book, sammandragen aff några trowardighe och förfarne Män, som här om godh wettskap hafva, Alla sligtighe Huushällare samt Träggårdzmästare och theras Läredrängiar till nytta och gagn och nu nyligen af Trycket vthgången.»

I »Adelig Öfning» Fiortonde Tom, tryckt 1690, förekom-

mer en temligen utförlig handledning i trädgårdsskötsel under titel: »Horticultura Eller Trädgårdz rätta Bruk här uthi Swärike». Denna »horticultura» skall vara författad af Arvid Månson 1654 och innehåller åtskilliga rätt goda anvisningar, hvarjemte på 37 stycken stora kopparstickstafor afbildas icke allenast alla vid trädgårdsskötsel behöfliga redskap, ympning, okulering o. d., utan en stor mängd växter både till mat och prydnad, och kan således sägas, att i detta hänseende ingen så väl utstyrd trädgårdsbok sedan i Sverige utkommit.

Bland trädgårdsböcker, som utkommo på 1700-talet, må nämnas: »Then Svenske Lust-Örte- och Trä-Gården af Johan Ahlich, 1722». »Den Färdige Trädgårdz-Mästaren, Af G. T. Dahlmann 1728». »En Til sitt kära Fäderneslandz Tienst och Nytt utgifven Trädgårdz-Man», af J. L. Kammecker 1731. En Trädgårdz-Bok af J. P. B. 1738. »Then rätta Svenska Trädgårdz-Praxis», af Peter Lundberg, hvaraf utkom första upplagan 1753, andra upplagan 1763, tredje upplagan 1773 och fjerde upplagan 1780. Anmärkningar vid Svenska Trädgårdz-Skötseln, af Anders Lissander, 1768. Den Svenska Frö-Samlaren af Peter Lundberg, 1775. Tal om Fruktträdgårdar af Peter Jonas Bergius, 1780 m. fl. Alla dessa voro originalarbeten. Bland översättningar intages första rummet af Esaias Fleischers Trädgårdz-Bok, hvaraf två upplagor utkommo hvaraf den senare 1797. Dessa äro i kort-het de förnämsta och omfattningrikaste på svenska språket förefintliga arbeten från nämnda århundrade, men utom dessa förekommo åtskilliga andra smärre afhandlingar, hvarjemte diverse uppsatser i trädgårdsskötsel förekommo i Fischerströms economiska Dictionair, hvaraf dock endast fyra delar 1779—1792 utkommo i anseende till författarens år 1796 timade död.

Bland dessa skrifter synas Lundbergs Trädgårdzpraxis och Lissanders anmärkningar vid svenska trädgårdsskötseln, hafva tilldragit sig största uppmärksamheten.

Lundberg var trädgårdsmästareälderman i Stockholm. Såsom ett vedermäle af kunglig nåd för författandet af sin trädgårdzpraxis erhöil han, enligt kgl. resolution af den 26 juli 1753, tillåtelse »att, till ett hederstücken, få bära värja», och den 17 mars 1762 utnämndes han till direktör, han var och invald såsom »ämne-svenn» i Kgl. vetenskapsakademien. Emellertid yttrade Lissander, med hvilken han råkat i polemik, om honom bland annat — — — »och vår bekantskap kan räknas till 30 år tillbaka — — — Jag känner honom för den han är, nämligen en idog man i sitt ämne, som, oakadt han icke lärde att skriva, likväl med mycken flit och ospard kostnad vetat, att förena sin egen vinning och utkomst med den verkliga tjenst, han gjort det allmänna medelst sin trädgårdzpraxis och frösamlaren.» Man ser här af, att det på den tiden kunde låta sig göra att genom författarskap vinna utmärkelser och hederstecken, utan att kunna skriva.

Bland trädgårdsskrifter, som utkommit i Sverige i detta århundrade, må nämnas: »Försök till en praktisk Trädgårdz-Bok, Grundad på en säker Theorie», af Carl Ihrström. Första delen 1808. Den andra delen kom aldrig ut i anseende till författarens död. Anvisning på Nyttiga Trän af många slag etc., 1819. Kort Beskrifning om Fruktträns uppdragande och skötsel, af M. J. Sasse, 1823. Anvisning till Träns och buskar, äfvensom Fruktträns och Blommors uppdragande och skötsel, 1828. Handbok i Blomsterkulturen för fruntimmer, af Johan Peter Wennström, 1831. Handbok i Trädgårdsskötseln af Anders Lundström, 1831. Här af hafva 4 upplagor utkommit, hvaraf sista upplagan 1852. Korta underrättelser om Blomsterväxter, af S. Perman, 1838. Handbok i Blomsterskötseln i 3 delar, 1842—1846. Handbok i trädgårdsskötseln, öfversedd af Laurell, 1846. Denna bok lär vara författad af några allidna Magistern N. W. Lundquist. Teoretisk-praktisk anvisning att anlägga och underhålla trädgårdar, af Daniel Müller, 1848. Fruktträds uppdragning och skötsel, frukt- och grönsakers drifning samt köksträdgårdens vård, af Daniel Müller, 1850. Blomsterskötsel i växthus och boningsrum, af Daniel Müller, 1853. Blomsterodling i boningsrum af N. J. Eriesson, 1855. Ny upplaga här af utkom 1869. Trädgårdsbok för folkskolan, folkskollärare och allmog, af F. A. Ekström, 1855, andra upplagan utkom 1860 och tredje uppl. 1866. Trädgårdsvännen, af Daniel Müller, 1856. Trädgårdssodling och naturförsköningskonst, af Olof Eneroth, i tre samlingar 1857—1863. Trädgårdsbok för allmog, af Olof Eneroth, 1858, andra uppl. 1862, tredje upplagan 1868. Fruktträds plantering och vård, af Olof Eneroth, 1860. Om Sveriges fruktträdsodling samt om allmänna fruktutställningar, af Olof Eneroth, 1862. Om insamling, förvaring, inpackning, försling

och forkning af frukt, af Olof Eneroth, 1861. Om skolträdgårdar och Seminarit-trädgårdar, af Olof Eneroth, 1864. Handbok i Svensk Pomologi, af Olof Eneroth, 1864—1866. Anvisning till plantering af fruktträd och härbuskar samt träd och buskar för lustträdgårdar och parker, af J. E. Wennström, 1859. Trädgårdsbok för folkskolor och Landtmän, af E. Lindgren, 1861; andra upplagan 1862; tredje upplagan 1866. Handledning i trädplantering, af E. Lindgren, 1865. Blomsterodling på fritt land, af P. A. Pontén, 1866. Trädgårdsbok för nord, af E. Lindgren och L. A. Ringius, 1868. Handledning i trädgårdsskötsel, af J. F. Holm, 1869.

Dessutom hafva utgivits: Svenska trädgårdsföreningens årsskrift, hvars första del utkom 1832 och hvilken fortgick med ett häfte årligen till 1865. (†) Denna årsskrift, som ensam för sig utgör ett litet respektabelt bibliotek, innehåller en myckenhet värdefulla uppsatser och är en verklig prydnad för den svenska trädgårdslitteraturen. Stockholms Gartnersällskaps förhandlingar, 5 årshäften, 1849—1852. Göteborgs trädgårdsmästareförenings förhandlingar, 3 årshäften, 1848—1850.

Af tidskrifter i trädgårdsskötsel hafva i Sverige utgivits: Arkif för Landtmän och trädgårdssodlare, 2 årgångar, 1833, 1834. Tidskrift för trädgårdssodling och blomsterskötsel, af G. W. Gumelius, 1 årgång, 1842. Tidskrift för trädgårdsskötsel, af N. U. Blomberg, 3 årgångar, 1854—1856. Illustrerad trädgårdstidning, af N. U. Blomberg, 5 årgångar, 1857—1862. Tidskrift i Naturförsköningskonsten, af Knut Forssberg, 1861. Tidning för trädgårdssodlare, af E. Lindgren, hvilken började 1862 och fortgår ännu. Men utom dessa tidskrifter läser doktor N. Lilja i Skåne på 1830-talet eller möjligen i början af 1840-talet utgifvit en tidskrift, af hvilken jag dock aldrig lyckats öfverkomma något exemplar, och icke ens sett något dylikt.

Af översättningar af Bentzien, Dittrich, Buche m. fl. hafva dessutom utkommit rätt mycket samt åtskilliga smärre skrifter. En författare, hvars arbete jag hittills förbigått, torde emellertid icke böra alldeles lemnas åt glömskan. Han hette J. H. F. Mahn var landtbrukare och jag är ledsen att nödgas säga, att han var dansk till börd. Denna uppträdde här på 1850-talet och utgaf, jag tror på blott ett år, 8 arbeten hvaraf 7 rörde landbruk, men det åttonde berörde trädgårdssodlingen och hade följande titel: »Sveriges Löfskogar, deras plantering, vård, nytta och mångfaldiga användbarhet i Landtushållningen, Medicinen m. m., jemte afhandlingar om Ene- och Lärkräd med flera skogshushållningen och fruktträdodlingen rörande ämnen». Jag tviflar på, att något annat lands trädgårdslitteratur har utuppvissat något enda arbete, som innehåller så många galenskaper som detta. Bland annat uppgifver han, att äpplen skola ympas på lönn, hägg, alm, al och vide; körsbär på hägg och asp, samt valnötter på ek, bok och hagtorn.

Detta är nu blott en högst ofullständig förteckning öfver vår trädgårdslitteratur. För att någorlunda redogöra för innehållet af de särskilda arbetena, eller så mycket att det vore möjligt bilda sig ett omdöme om deras beskaffenhet, fördrades nog så stort utrymme som ett par hela årgångar af »Tidsskrift för Haveväsen» eller mer. Det här meddelade kan väl ändock vara egnadt att belysa ungefär hvad som af trädgårdsskrifter finnas utgifna hos oss.

A. Carlsson.

Odling af Primula elatior. Det vanligaste sättet, att odla *Primula elatior* på vara, att antingen helt och hållet odla dem på kalljord, eller ock hålla dem oafbrutet i kruka. Detta senare har likväl den olägenheten med sig, att de, oakadt god behandling, ändock med hvarje år blifva mindre blomrika och ofta betydligt urarta.

Genom följande behandling kan man utan ofvannämnde olägenhet fortplanta en gång erhållna vackra sorter.

Efter slutad blomning på vintern eller våren ställas de svalt och gifvas obetydligt med vatten. Då de starkaste nattfrosterna äro förbi, utplanteras de på kalljord i kraftig jord, med 8 å 10 tum afstånd från hvarandra; gamla exemplar är det dervid nödigt dela: vattning vid planteringen, jordens luckring omkring plantorna jemte rensning är allt hvad de behöfva under sommaren. I september inplanteras de i krukor, men lemnas ute i det fria tills skarpare nattfroster inträffa, och om man vill hafva dem i blomning tidigt på vintern, ställas de nu redan vid inflytningen nära intill fönsterna, i en temperatur af 5, högst 10 graders värme (hög temperatur frambringa ohyra), i annat fall nöja de sig med en mindre ljus och om möjligt sval plats, tills dess de insättas till drifning. Vattningen sker sparsamt i

början, men sedan de börjat växa fordra de temligen mycket, och när blomknoppar visa sig är en och annan gödselvattning nyttig. As i maj 1870.

J. E. Johansson.

Småfoglarnes vänner i Göteborg företogo för någon tid sedan en utlygt till Hisingen för verkställande af skogssådd. Sedan alla gossarne från sina olika skolor samlats å St. Eriks torg, hölls en kort bön, hvarefter direktör Söderling till dem öfverlemnade ett vackert standar, på hvilket syntes bokstäfverna S. V. samt ett landskap med småfoglar. Sällskapet afmarscherade derefter till den ångfärja, som öfverförde dem till Hisingen, der de på dertill upplåten mark utsådde sina frön. Några enkla förfriskningar intogos och efter slutadt arbete hemmarscherade den talrika ungdomen under sång och trumning.

Komme sådana årsfester öfver allt i gång, skulle det icke dröja länge, innan folket sjelft blefve skogens och småfoglarnes vänner, då med detsamma alla vidare farhågor för skogssköfving och ingrepp i naturens hushållning genom okunnig förföljelse af de för landtmannen så nyttiga foglarna vore undanröjda.

(Svenska veckobladet.)

En tusenårig nyponbuske. I en utländsk tidning finnes följande märkliga uppgift. Vid domkyrkumuren i Hildesheim står en nyponbuske som betäcker 20 å 24 fot i höjd och bredd af muren. Redan biskop Hezilo (1054—1079) hade beundrat denna buske såsom ett märkvärdigt minne från förgångna tider och derföre då domkyrkan, efter att hafva varit afbränd, år 1061 åter var uppbyggd, upplåtade han den vid den mur der den står och hvilken mur hade blifvit skonad af elden.

Att skydda utsäde för skadedjur. Säkraste sättet att skydda ärter — och fölaktligen äfven andra frön — från att uppåtas af möss och gräsparf skall vara att blöta dem ett par timmar i en temligen stark lösning af Aloë innan de utsås, och detta skall tillika påskynda groningen. (Il. Gartztg.) — Det är sannolikt att detta medel skall medföra åsyftadt gagn, ty Aloë har en ytterst intensiv vedervärdig smak. Sådan finnes att köpa på hvarje apotek.

Krusbärsplanteringar. I en utländsk tidskrift läses: Anläggningar af krusbär, utförda på samma sätt som vinberg för att erhålla vin i sådana trakter der vinstocken icke lemnar en god produkt, vinner allt större användning. Saften af krusbär står äfven vinsaften närmare i egenskaper än förhållandet än med någon annan fruktart. Planteringen af krusbär sker under här antydda förhållanden i rader med 4 fots afstånd från hvarandra och på 2½ fots afstånd emellan buskarne i raderna. Jorden emellan buskarne bearbetas (gräfvnes grundt eller hackas) om våren, i juli och om hösten. Minst hvar tredje år är det nödigt att nedgräfvna gödsel emellan buskarne. Afkastningen är ganska stor och kan vissa år fullt mäta sig med vinstockens.

Drakblodsträdet på Teneriffa. Drakblodsträdet vid byn Orotava på Teneriffa, ett bland världens äldsta träd, hvars ålder uppskattades till 5 å 6 tusen år, kullbläste under en stark storm 1868. Nämda träd afbildades och beskrefs i februarinumret af tidn. för trädgårdsodlare för 1867.

Sätt att åstadkomma frodiga växtvarieteter. Genom att gå systematiskt tillväga kan man af hvarjehanda växtarter frambringa frodväxtare former. Man utväljer t. ex. ett frodigt växande årtstånd, stående i bördig jord, och borttaga på detta stånd så när som på 3; af ärterna ur dessa utväljes åter den största. Denna utsås och på detta stånd lemnas nu blott 1 skida, ur hvilken den största årtan utväljes för att under följande året utsås. Fortsättes nu en längre tidsföjd och i bördig jord, så erhåller man slutligen ärter af en förvånansvärdt frodig växtlighet. Med andra växtarter förfar man på likartadt sätt. (Il. Fam. Journ.)

Annonsor

emottagas till införande mot 12 öre pr petitråd. För gröfre stilsorter betalas i mån af det utrymme de upptaga. Annonserna måste, för att kunna inkomma i något visst nummer, vara komna redaktionen tillhanda den 10:de i föregående månad.

E. Wilh. Tjäders fröhandel är i huset n:o 1 Stora Nygatan 1 trappa upp, midt emot Elektriska Telegrafstationen. Kataloger såväl öfver Frö- som Trädskolealster och Dahlier utdelas gratis.

På Sigfrid Flodins förlag äro utkomne, till salu i alla boklädore:

TRÄDGÅRDSBOK

för folkskolor och landtmän, af

E. Lindgren.

Med 79 träsnitt i texten. Tredje omarbetade och tillökade upplagan. 1 rdr.

Handledning i Trädgårdsskötsel

af J. F. Holm.

Komplett i tre delar, innehållande:

I. Köksväxtodling.

Omfattande anläggning och underhållande af köksträdgårdar samt odling af de för våra klimatiska förhållanden bäst passande köksväxter, bärbuskar och fruktträd. Med 6 träsnitt. 75 öre.

II. Blomsterodling i boningsrum.

Tillika innehållande skötseln af Blomster- och Bladväxter för kalljord, hvilka böra öfvervintra inomhus; odling af Blomsterlökar samt kalender för blomsterodlare. 75 öre.

III. Blomsterodling på fritt land.

Odling af ett- och fleråriga blomsterväxter, bladväxter, träd och buskar för grupper, anläggning af gräsplaner, kalender för trädgårdsodlare m. m. 1 rdr 50 öre.

Om detta arbete yttrar Posttidningen:

»Skildringen af det som är upplefvadt får gemenligen en concrection, en färgstyrka, som icke med föreställningens alla medel kunna erhållas — men der den skrivande handen också varit handläggande, der den beskrivande också sjelf sett, uppkommer en aldeles egen framställningens säkerhet, som blifver verkligen undervisande. En sådan prägel bär hr Holms förvarande arbete. Klart framstår, att författaren sjelf utfört hvad han beskriver; att de iakttagelser, som omtalas, de råd, som gifvas, äro hemtade ur verkligheten och föregåtts af ett noggrant aktgifvande på följderna af skiljaktiga förfaranden. —»

Efter att hafva fullständigt redogjort för arbetets innehåll, afslutas recensionen sålunda:

»Vi ega redan ett icke litet antal verkligen goda arbeten i trädgårdsskötsel. Härmed anmälda är likväl af en så framstående förtjenst, att vi ej kunna afhålla oss från att särskildt rekommendera det åt trädgårdsodlingens vänner och idkare. På arbeten i denna väg torde ega samma praktiska användbarhet och vara så förtjenta af vidsträckt spridning.»

Kompostberedning

af vegetabiliska och animaliska ämnen, jord, exkrementer och spillning; affall från jordbruket, ladugårdar, slagterier, fiskerier, garfverier, gasverk etc.; äfvensom att för samma ändamål använda torfjord. Af John Lockhart Morton. Prisbelönt afhandling. 50 öre.

»Ett bland hufvudvilkoren för att kunna erhålla den största afkastning af jorden, det må nu vara fråga om trädgårdsodling eller landbruk, är, som hvar man vet, riklig tillgång på gödsel. — Det är derföre med synnerligt nöje vi fästa hvarje trädgårdsodlars och landbrukares uppmärksamhet på den ifrågavarande afhandlingen, så mycket mer som den, på ett högst förtjenstfullt sätt, ger förträffliga anvisningar till icke allenast huru man skall kunna förskaffa sig god tillgång på gödselämnen, utan äfven huru de på lämpligaste sätt skola behandlas och användas; och vi äro öfvertygade om att hvar och en, som med ledsnad ser huru svag växtligheten är på hans magra jord, skall efter genomläsande af detta arbete finna på utvägar, hvarigenom han blir satt i tillfälle att försätta sin jord i bördigt skick. Vi tillönska derföre detta arbete den allra vidsträcktaste spridning.»

(Tidning för Trädgårdsodlare.)

Innehåll:

Odling af fruktträd i krukor. — Urval af träd och buskar för fritt land (forts.). — Öfversigt af nyheterna i växt- och fröhandeln (slut). — Svenska trädgårdsföreningens fruktutställning hösten 1869 (forts.). — Minneslista för trädgårdsodlare i juli månad 1870. — Tidskrift för Haveväsen. — Kort öfversigt öfver Sveriges trädgårdslitteratur. — Odling af Primula elatior. — Småfoglarnes vänner i Göteborg. — En tusenårig nyponbuske. — Att skydda utsäde för skadedjur. — Krusbärsplanteringar. — Drakblodsträdet på Teneriffa. — Sätt att åstadkomma frodiga växtvarieteter.

STOCKHOLM, SIGFRID FLODINS BOKTRYCKERI, 1870.